

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V BREZNE

Rázusova 18, 977 01 Brezno

Mestský úrad a
obecné úrady v okrese Brezno
(podľa rozdeľovníka)

Váš list číslo/zo dňa
- / -

Naše číslo
ORHZ-BR1-42/2022

Vybavuje/linka
mjr. Ing. Brozmanová

Brezno
25.02.2022

Vec

Plnenie opatrení na ochranu lesov pred požiarimi zo strany občanov, fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb
- u s m e r n e n i e

Lesné požiare každoročne zničia, alebo poškodia veľkú plochu lesov. Jednou z najčastejších príčin lesných požiarov je vypaľovanie starej suchej trávy, zbytkov po jarnom upratovaní, alebo kladenie ohňa v prírode. Jarné obdobie je časom so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru. Výška tohto nebezpečenstva v jarnom období je závislá od počasia. Zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiaru môže vzniknúť aj v inej časti roka, v prípade dlhotrvajúceho suchého a teplého počasia.

Najviac lesných požiarov vzniká v jarnom období, keď sa v prírode nachádza veľké množstvo suchej trávy, lístia, ihličia a rákosia. Ich zápalnosť a horľavosť za teplého a suchého počasia je veľmi vysoká. Preto najčastejšie lesné požiarne vznikajú pri vypaľovaní starej a suchej trávy, buriny, kríkov a spaľovaní zbytkov po jarnom upratovaní na okolitých a susediacich pozemkoch.

Vypaľovanie ničí štruktúru pôdy, jej mikroorganizmy, v dôsledku čoho trávnatý porast redne, pôda sa obnažuje a odplavuje. Pritom zahynie množstvo užitočného hmyzu, drobného vtáctva a zveri. Často sa stáva, že požiar sa rozšíri z poľnohospodárskeho pôdneho fondu do priľahlých lesov.

Preto sa vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov podľa § 8 písm. a) a § 14 ods. 2 písm. b) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov zakazuje.

Za porušenie povinností fyzických osôb za vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov t.j. za priestupok, môže byť občanovi uložená **pokuta** podľa § 61 ods. 4, písm. f) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov až do výšky **331 €**.

Právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi je možné za vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov uložiť pokutu v zmysle § 59 ods. 2 písm. j) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov až do výšky 16 596 €.

Okresné riaditeľstvo vykonáva štátny požiarny dozor vo vybraných subjektoch v zmysle § 25 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, kde tieto subjekty oznamuje obci. U ostatných subjektov vykonáva preventívne protipožiarne kontroly obec. Tieto subjekty je zo strany obce potrebné vhodnou formou usmerniť a upozorniť na povinnosti, ktoré pre nich vyplývajú v súvislosti s ochranou lesov na úseku ochrany pred požiarmi .

V zmysle § 2 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov **čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru** je obdobie, ktoré vyhlási okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) pre celé územie okresu alebo časť územia okresu.

Dôvodom na vyhlásenie času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je najmä:

- a) suché a teplé počasie trvajúce najmenej päť po sebe nasledujúcich dní, alebo
- b) zvýšený výskyt požiarov lesa alebo trávnatých porastov v priebehu troch po sebe nasledujúcich dní, alebo
- c) ak požiarne nebezpečenstvo lesov na príslušnom území dosiahlo aspoň stupeň vysoké požiarne nebezpečenstvo lesov podľa stanovenia stupňa nebezpečenstva v lesoch Slovenským hydrometeorologickým ústavom.

Vlastníci lesa, správcovia a obhospodarovatelia lesov, ktorí sú právnickými osobami, alebo fyzickými osobami – podnikateľmi plnia povinnosti na úseku ochrany pred požiarmi, ktoré sú upravené v zákone č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov najmä v § 4 písm. b), § 6b, § 7 ods. 2 a § 8 citovaného zákona. Fyzické osoby plnia povinnosti v zmysle § 14 ods. 1 a to najmä písm. e) a n). Podrobnosti o povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov sú upravené najmä v § 7 a § 10 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov. Zároveň plnia povinnosti uvedené v zákone č. 326/2005 Z. z., najmä § 28 ods. 1, písm. g), § 31 ods. 1 a uvedené vo vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa najmä § 46 ods. 1.

Právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ je povinná:

- zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, pri činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, opatrenia, miesta, a činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom ustanovuje vyhláška MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov .

- vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa je povinný zabezpečiť plnenie povinností uvedené v § 6b) zákona č. 314/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov; podrobnosti o týchto povinnostiach sú upravené v § 10 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Fyzická osoba je povinná:

- zabezpečiť plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo užívaní podľa § 6b zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Fyzická osoba nesmie vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov.

Podrobnosti o opatreniach ustanovuje vyhláška MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Povinnosti vlastníka lesa, správcu alebo obhospodarovateľa lesa v zmysle § 6b zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi v zmysle § 10 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov.

§ 6b zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov

(1) Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účely predchádzania vzniku požiaru lesa je povinný

a) budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk,

b) spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,

c) zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru hliadkovaciu činnosť,

d) spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou.

(2) Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účinné zdolávanie požiaru lesa je povinný

a) zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,

b) zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne hasiacej látky najmenej 5 kg,

c) udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,

d) vytvárať rozčleňovacie pásy a priesečky v lese.

(3) Podrobnosti o spracúvaní a obsahu mapových podkladov, spôsobe a organizácii hliadkovej činnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, rozsahu spracovania osobitných protipožiarnych opatrení pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou, druhoch, počtoch a umiestnení protipožiarneho náradia, požiadavkách na vlastnosti prejazdových ciest, zväznic, zdrojov vody na hasenie požiarov a rozčleňovacích pásov a priesečkov z hľadiska ich využiteľnosti pre zásah hasičskej jednotky ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 4 písm. b) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov

– zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru. Opatrenia, miesta a činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom ustanovuje vyhláška MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 10 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov
Podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarimi:

(1) Mapové podklady tvorí

a) textová časť, ktorá obsahuje

1. údaje o vlastníkovi lesa, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarimi,
2. popis vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov, osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou

b) grafická časť, ktorej základom je porastová mapa, alebo obrysová mapa, do ktorej sa vyznačujú

1. polohy vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov, osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou
2. protipožiarne rozčleňovacie pásy, ktorých šírka je najmenej
 - 2a. 15 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
 - 2b. 10 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
 - 2c. 5 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom,
3. protipožiarne rozčleňovacie priesečky, ktorých šírka je najmenej
 - 3a. 10 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
 - 3b. 8 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
 - 3c. 4 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom,
4. lesná dopravná sieť, ktorá sa nedá použiť na príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu

(2) Hliadkovacia činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa vykonáva najmä v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase, a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým protipožiarным monitoringom, alebo iným vhodným spôsobom. Pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť formou pochôdzok sa vypracúva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové terénne miesta. Osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť musia byť vybavené telekomunikačným zariadením využiteľným na oznámenie vzniku požiaru. O vykonanej hliadkovacej činnosti sa vedie písomná dokumentácia, ktorá obsahuje najmä mená a podpisy osôb, ktoré vykonávali hliadkovaciu činnosť, dátum a čas začatia a ukončenia hliadkovacej činnosti a zistené skutočnosti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na vznik požiaru lesa, jeho šírenie a likvidáciu.

(3) Protipožiarne náradie sa zabezpečuje podľa plošnej výmery lesa, umiestňuje sa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch:

- a) od 10 ha do 100 ha najmenej 15 ks náradia aspoň troch druhov (lopáty, motyky, hrable, krompáče a sekery),
- b) nad 100 ha do 1000 ha najmenej 40 ks náradia aspoň štyroch druhov (napr. lopáty, motyky, hrable, krompáče, sekery)
- c) nad 1000 ha najmenej 60 ks náradia aspoň štyroch druhov (napr. lopáty, motyky, sekery, hrable, krompáče a široké lopáty) a 3 vhodné ručné striekačky.

(4) Osobitné protipožiarne opatrenia sa spracúvajú pre plochy lesa s výskytom plošného poškodenia lesného porastu živelnou pohromou, ktorých obsahom je najmä

- a) odstraňovanie dreva poškodeného škodlivým abiotickým činiteľom, okrem stojacich živých stromov, do vzdialenosti 30 m od stavieb a vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
- b) vytváranie protipožiarnych rozčleňovacích pásov a protipožiarnych rozčleňovacích priesečkov na rozdelenie plochy postihnutej živelnou pohromou na plochy s rozlohou najviac 10 ha,

- c) vyčlenenie plôch na sústreďovanie zvyškov po ťažbe určených na ďalšie spracovanie s celoobvodovým ochranným pásom so šírkou najmenej 10 m, z ktorého je odstránený horľavý materiál.

(5) Za zdroj vody na hasenie požiarov sa považuje rieka, potok, jazero, studňa, požiarňa nádrž alebo iný prírodný vodný zdroj alebo umelý vodný zdroj využiteľný hasičskou technikou na hasenie vzhľadom na výdatnosť zdroja a jeho prístupnosť. Miesto na čerpanie vody hasičskou technikou má hĺbku vody najmenej 0,5 m. Vodný zdroj pre čerpanie vody leteckou technikou je vodná plocha s rozmermi najmenej 100 m x 50 m a s hĺbkou vody najmenej 1,5 m.

- (6) Pre hasičskú techniku je použiteľná lesná cesta 1. triedy až 3. triedy vrátane zväžnice

V prílohe Vám zasielame podklady k relácii zameranej na ochranu lesov pred požiarimi určenú pre obecné a mestské rozhlasové stanice ako aj podklady pre uverejnenie v tlači.

kpt. Ing. Jozef Oravkin
vymenovaný na zastupovanie
riaditeľa OR HaZZ v Brezne